

Åtgärdsbehov korsningen väg 140/Verkstadsgatan-Hamnvägen!

Väg 140 utgör vid sin passage av Klintehamn idag en mycket påtaglig barriär som boende och besökare har att korsa. Det rörigaste och mest trafikerade stället utgörs av **fyrvägskorsningen** som via Verkstadsgatan och Hamnvägen förbinder samhällets centrala delar med de många besöksmålen i hamnområdet – t.ex. hamnkaféet, bastun, småbåtshamnen, gästhamnen, Karlsöbåten, husbilsupplagningsplatserna och gångbron som leder vidare mot pensionat Varvsholm och promenadrundan ”Varvet runt”.

Fotgängarpassage på odefinierat, självvalt ställe i korsningen väg 140/Verkstadsgatan-Hamnvägen

Att som oskyddad trafikant ta sig över väg 140 i denna korsning upplevs av många som mycket farligt och främst sommartid uppkommer hela tiden riskabla situationer på grund av den bristfälliga utformningen av korsningen och därvid inte minst det obefintliga skyddet för fotgängare och cyklister. Fotgängarna måste passera tre filer utan refug. Vid några tillfällen den gångna sommaren, när vi från Klintetraktens framtid under några timmar räknade trafiken till och från hamnen vid denna korsning, kunde vi bland annat observera hur en cyklande barnfamilj tvingades stanna mitt i korsningen med bilar på båda sidor om sig och hur ett äldre par med bärkassar från Coop i händerna länge blev stående vid trafikdelaren och väntade tills de inte längre såg någon bil komma. Situationerna måste ha varit skrämmande för dem! Även för de passerande bilisterna som ser personer som på olika sätt försöker korsa vägen måste korsningen upplevas som osäker. En del äldre, boende i samhället, berättar att de under sommarperioden inte vågar gå ut till hamnen eftersom de tycker att de inte är tillräckligt snabba för att hinna över mellan bilarna på 140-an. En orimlig situation!

Korsningen behandlas, med fokus på gång- och cykeltrafikanter, i Program Klintehamn 2030 som antogs av Regionfullmäktige Gotland 2019-10-23. Beskrivningen och tankarna om möjliga lösningar (se bilaga 1) utgår vi från att Trafikverket och Region Gotland gemensamt står bakom. Eftersom det snart har gått två år sedan programmet antogs så förmodar vi att arbete pågår för att förbereda den långsiktiga lösningen med en rondell. Dock har vi inte någon insyn i detta arbete så därför vill vi än en gång påminna om korsningens brister.

I programmet står det bland annat att det finns en enkel passage över väg 140. Vad är "en enkel passage"? Visserligen leds man som fotgängare fram till ett visst ställe där trottoarkanten är nedsänkt men sedan finns det **ingen markering av övergångsställe i vägbanan och ingen skyltning som upplysning för den som vill korsa vägen och inte heller någon varning om korsande fotgängare till de bilister som närmar sig korsningen.**

I texten i programmet talas det även om en "målad refug" men i så fall förstår vi inte hur en sådan ser ut.

Var är den målade refugen?

Hårdgjord gångstig fram till väg 140

Det finns inte heller någon särskild vägledning eller några markeringar för cyklister vid korsningen eller anvisningar/rekommendationer före korsningen från något håll. För den som kommer till korsningen på stigen från nordost finns det ingen plats att stanna och bilda sig en uppfattning av trafiksituationen innan man är ute på vägbanan.

Det finns på väg 140 varningsskyltar för korsande cykeltrafik, placerade norr och söder om korsningen.

Det har tidigare här varit ett obevakat men skyltat övergångsställe över väg 140 i korsningens norra del. Övergångsstället var placerat så att högersvängande bilar österifrån fick köra ut på väg 140 för att sedan stanna där för att släppa förbi de gående. Passerande trafik söderifrån tvingades därvid också stanna. Övergångsstället tillämpades även som passage av cyklister. Skyltningen av övergångsstället är borttagen men det finns mindre rester av målningar i vägbanan som skapar otydlighet om det fortfarande finns eller ej.

Denna fyrvägs korsning har även många brister för den bilist som från någon av riktningarna ska passera den. Otydligheterna för bilisterna innebär i många fall även ökade risker för de oskyddade trafikanterna som ska passera korsningen. I bilaga 2 kommenteras korsningen från en van bilists perspektiv.

Hastigheten på väg 140 är längs hela passagen förbi Klintehamn idag satt till 60 km/tim året runt. Den farten tillämpas av många bilister men långt ifrån alla. Gående och cyklister, särskilt om man är barn, har svårt att bedöma hur snabbt ett observerat fordon är framme vid korsningen och när man vågar satsa på att passera vägens tre filer. Under sommaren, när trafiken är tät både söderut och norrut, blir det förstås extra svårt att bedöma eftersom det då **under långa perioder bara är några enstaka sekunder mellan bilarna i vardera riktningen**. En självklar åtgärd som komplement till andra förbättringsåtgärder borde därför vara att sätta ner den tillåtna hastigheten närmast korsningen till högst 40 km/tim. Även uppsättning av trafikljus borde kunna övervägas.

Från Klintetraktens framtid kräver vi att korsningens utformning snarast förbättras och då med särskilt fokus på säkerheten för alla oskyddade trafikanter. Helst vill vi se en lösning med rondell snabbt genomförd men om detta av planeringsskäl inte är möjligt i närtid måste under tiden andra väsentliga förbättringar genomföras.

För styrelsen i Klintetraktens framtid

Stefan Stenberg, e.u.

Bilaga 1

Utdrag sid. 74-75 ur Program Klintehamn 2030 (antaget av Regionfullmäktige Gotland 2019-10-23) vad gäller korsning väg 140/ Hamnvägen (väg 566) /Verkstadsgatan

”2.6.1 Korsning väg 140/ Hamnvägen (väg 566) /Verkstadsgatan Väg 140 är idag en relativt kraftig barriär för oskyddade trafikanter mellan tätorten och de målpunkter som finns inom hamnområdet, som exempelvis hamnkafé, bastu, småbåtshamn, Karlsöbåten och bron som leder vidare mot Varvsholm. Antalet fordon per medeldygn (ÅDT) för väg 140 är cirka 3000 men uppgår till 5000 sommartid och hastigbegränsningen är 60 km/h. Idag finns en enkel passage över den norra anslutningen men utan koppling för cykeltrafiken. Mellan de motriktade körfälten finns endast en målrad refug och i och med vänstersvängkörfältet måste passage ske över två körfält.

Åtgärdsförslag

- Åtgärdsförslaget på lång sikt är att korsningen byggs om till cirkulationsplats. Med tanke på den relativt begränsade trafiken räcker kapacitetsmässigt ett körfält i cirkulationen. Passage för gång- och cykeltrafik utförs tvärs den norra och den östra anslutningen.
- Åtgärden bör samordnas med utbyggnad av gång- och cykelväg i öst-västlig riktning på Verkstadsgatan och Hamnvägen. Kostnaden för ett genomförande av åtgärden bedöms uppgå till mellan 6 och 9 miljoner kronor.
- Ett alternativ som kan utföras på betydligt kortare sikt är att utveckla den befintliga passagen och att befintlig refug görs till en kantstensrefug för att underlätta passage i flera steg. Ytterligare förbättring kan göras genom en refug mellan även rakt fram- och vänstersvängfält så att passage kan ske av ett körfält i taget. Åtgärden inkluderar ombyggnad av anslutningarna. En bedömning är att ett genomförande av denna åtgärd uppgår till 0,4 och 0,7 miljoner kronor. ”

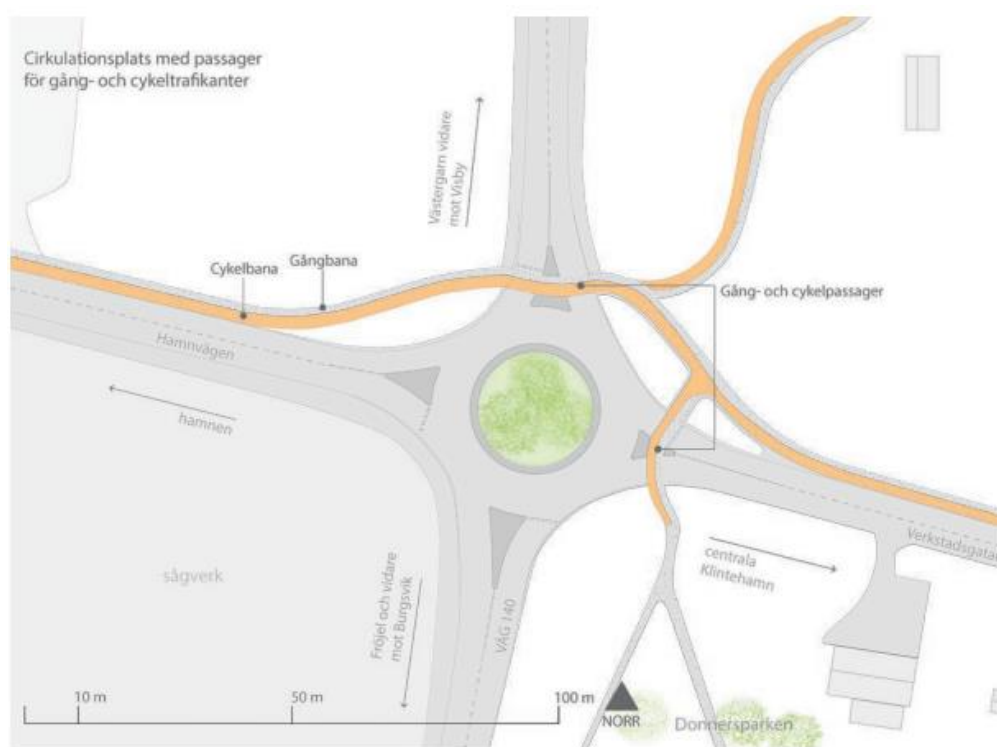

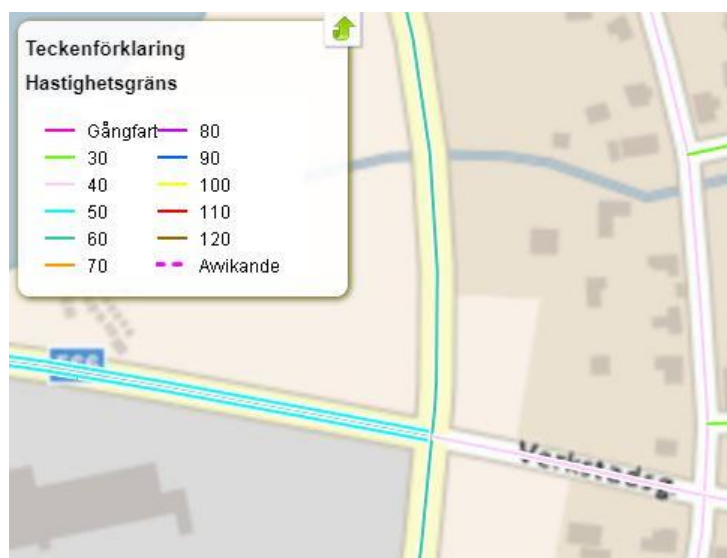
Illustration 16: Illustration av långsiktig lösning med cirkulationsplats för korsningen väg 140, Hamnvägen och Verkstadsgatan med anslutande gång- och cykelväg.

Bilaga 2

Kommentarer om korsningen väg 140/Verkstadsgatan-Hamnvägen

Bilderna som illustrerar denna beskrivning av korsningen är tagna den 5 september 2021 av Roland Stenberg, Klintehamn. Kommentarer, i huvudsak Rolands, baseras främst på observationer då man i bil närmar sig korsningen från respektive håll.

Korsningen är komplex och föga underhållen. Skyltad hastighet för trafikanter på väg 140 är 60 km/h, för trafikanter österifrån 40 km/h och för trafikanter västerifrån 50 km/h.

Extrakt från Trafikverkets kartdatabas

Anslutande vägar till korsningen

Norrifrån på väg 140

Vägen går i en långsträckt kurva med många intryck. Då man färdas norrifrån noterar man först en skylt som aviserar körfältsfördelningen i korsningen och omedelbart därefter långsträckta räcken på båda sidor av vägen för en underliggande å. Då man passerar dessa räcken upptäcker man att en skara (upp till sex stycken) långsgående heldragna linjer är målade i vägbanan. Avtappningsfält till vänster kan skimras i fjärran, dock är det fullständigt oklart vilka heldragna linjer som eventuellt definierar korsningen. Det finns även en skylt som varnar för korsande cykeltrafik samt en grupp med tre skyltar som anger vart man kommer vid vänstersväng, körning rakt fram och vid högersväng.

Skytningen lokalt i området anger inte att det finns ett avtappningsfält åt vänster – förekomsten av detta fält anges genom att någon av de heldragna linjerna svänger undan åt vänster nära korsningen. Med utgångspunkt i hur de heldragna linjerna slitits är det tydligt att många bilister anser att avtappningsfältet är för kort för att möjliggöra en trafiksäker vänstersväng. Det finns ingen streckad linje eller annan anvisning var vänstersvängande bör stanna i samband med möte. Körfältslinjernas kvalitet visar att denna korsning underhålls sporadiskt.

Den långsträckt kurvan upphör ett 100-tal meter söder om korsningen.

Söderifrån på väg 140

Kurvans disposition gör att man ser avtappningsfältet norrifrån och trafik från öster. Vägen från väster (från hamnen) är knappt märkbar – den siktas cirka 2 sekunder innan man är framme i korsningen. Varningsskylt för korsande cykeltrafik kan ses men det finns inga markeringar i trafikmiljön som antyder var denna cykeltrafik kan förväntas dyka upp.

Någon varning för att det ofta förekommer fotgängare som behöver passera väg 140 finns inte.

Österifrån, på Verkstadsgatan från centrum

Trottoaren på högra sidan (norra) är smal och uppenbarligen endast avsedd för gående. Det finns dock inte någon skylt som informerar om detta men inga cyklande har observerats där.

Då man närmar sig korsningen i bil ser föraren den vänstra stoppskylten och att vägbanan breddas åt höger då man närmar sig korsningen. Detta tolkas lätt som att det är stopp för trafik som ska åt vänster och eventuellt rakt fram mot hamnen och att det är stor sannolikhet att det finns ett avtappningsfält med, som mest, väjningsplikt för högersvängande fordon. Då man är nästan framme finner man att det inte finns något avtappningsfält. Den högra stoppskylten blir synlig men sitter så högt att en bilist (i personbil) som är inriktad på att hålla koll på andra trafikanter kanske inte kommer att observera den. När man kommer fram till korsningen kan man också ofta notera gående och cyklister som kommer in mot korsningen från nordost längs en smal hårdgjord gång/cykelväg.

Det finns inga anvisningar för cyklister och gående hur de bör passera korsningen.

Västerifrån, från hamnen

Körfältets bredd är anpassad för ett fordon, något/några avtappningsfält finns inte. Det sista trädet till höger före korsningen skymmer stoppskylten. Den skylten blir synlig långt efter att man har sett att vägen fortsätter rakt fram, över vad som visar sig vara en annan väg (väg 140). Det finns ytterst svaga rester av en tidigare vitmålad aviseringstriangel i vägbanan cirka 10 m före stopplinjen, som också den har dålig synbarhet. Det finns inte heller någon varningsskylt för stopp om exempelvis 100 m. Till följd av att vägen rakt fram (in i samhället) är bred och inbjudande är det lätt hänt att man inte förrän i ett ganska sent skede inser att man strax är framme vid en korsning med en vältrafikerad länsväg.

Väg 140:s långa kurva gör att en bilförare måste titta snett bakåt åt höger för att se trafikanter som kommer in i korsningen från söder. Den som avser att svänga åt vänster kan förväntas rikta sitt fordon något åt vänster för att underlätta den kommande svängen. En sådan person har därmed ytterligare svårigheter att se trafik från höger av ovannämnda skäl. Diket mellan vägen och fastigheten i sydväst är beväxt med stora buskar, vilket begränsar sikten i korsningen. Även staketet till fastigheten försvårar tidig identifiering av trafik längs vägkurvan.

